

UCHWAŁA Nr III/11/18
RADY MIASTA RAWA MAZOWIECKA
z dnia 6 grudnia 2018 r.

w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka na rok 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, poz. 1490, poz. 1669) **Rada Miasta Rawa Mazowiecka uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka na rok 2019 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rawa Mazowiecka

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.

Przewodnicząca
Rady Miasta Rawa Mazowiecka
Grażyna Dębska

Załącznik do uchwały Nr III/11/18
Rady Miasta Rawa Mazowiecka
z dnia 6 grudnia 2018 r.

Miejski Program

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka

na rok 2019

Rawa Mazowiecka, grudzień 2018

TREŚĆ DOKUMENTU

Wstęp

- I. Podstawy prawne programu.**
- II. Mapa problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Miasta Rawa Mazowiecka.**
  1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w latach 2016-2018.
  2. Wybrane dane dotyczące działalności podmiotów realizujących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
  3. Diagnoza problemów związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne.
- III. Stan zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej.**
- IV. Finansowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.**
- V. Cele i zadania Programu**
  1. Cele główne.
  2. Cele szczegółowe.
  3. Planowane zadania.
- VI. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**
- VII. Realizatorzy Programu.**

Wstęp

Alkohol jest substancją psychoaktywną o właściwościach powodujących uzależnienie, która od wieków jest szeroko stosowana w wielu kulturach. Szkodliwe spożywanie alkoholu w społeczeństwach powoduje duże obciążenie chorobowe, społeczne i ekonomiczne. Może również zaszkodzić innym osobom, takim jak członkowie rodziny, przyjaciele, współpracownicy i nieznajomi. Ponadto, szkodliwe spożywanie alkoholu powoduje znaczne obciążenie zdrowotne, społeczne i ekonomiczne dla ogółu społeczeństwa.

Według najnowszego raportu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w wyniku szkodliwego spożywania alkoholu, w 2016 roku na całym świecie zmarło ponad 3 miliony osób. Oznacza to, że spośród każdego dwudziestu zgonów, przynajmniej jeden był spowodowany nieumiarkowaniem w spożywaniu procentowych trunków. Ponad trzy czwarte ofiar śmiertelnych nadużywania alkoholu stanowią mężczyźni. Daje to średnio sześć śmiertelnych przypadków na minutę. WHO twierdzi też, że największy procent zgonów jest w grupie wiekowej 20-29 lat i wynosi 13,5 proc.

Jak podaje WHO, około 237 milionów mężczyzn i 46 milionów kobiet na świecie cierpi na schorzenia spowodowane piciem alkoholu. Najwyższy odsetek osób z takimi schorzeniami jest w Europie i w obu Amerykach (które WHO traktuje jako jeden region), a zaburzenia związane z piciem alkoholu powszechniejsze są w bogatych państwach. Pomimo, iż spożycie w Europie od 2010 roku stale maleje, to nasz kontynent wciąż ma najwyższy współczynnik spożycia alkoholu na jedną osobę.

Ze wszystkich zgonów mających związek ze spożywaniem alkoholu, według WHO, 27% było efektem obrażeń odniesionych w wypadkach drogowych, 18% to samookaleczenia i samobójstwa oraz 18% to również akty przemocy. Z raportu WHO wynika, że najczęstszymi chorobami spowodowanymi nadużywaniami alkoholu jest marskość wątroby aż 48% przypadków, zapalenie trzustki 26% oraz gruźlica stanowiąca 20% przypadków.

Światowa Organizacja Zdrowia zwraca też uwagę na nastolatków, wśród których 27% na świecie po ukończeniu 15. roku życia już pije alkohol. Prawie połowa z nich (44%) pochodzi z Europy, 38% z obu Ameryk i tyle samo w rejonie Zachodniego Pacyfiku.

WHO uważa, że aktualnie na Polaka powyżej 15. roku życia przypada średnio około 11,6 litra czystego alkoholu. W 2016 r. na każdego pijącego mężczyznę całkowite spożycie czystego alkoholu wynosiło 23,8 l, natomiast wśród kobiet było to 8,3 l.

Ze względu na rodzaj trunków 56% spożywanego alkoholu w Polsce to piwo, 36% wódka i inne spirytusowe, zaś tylko 8% to wino.

W 2016 roku z powodu alkoholu (marskość wątroby, nowotwory, wypadki samochodowe) zginęło łącznie 12 599 osób.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 oraz uchwalane corocznie w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka na rok 2019 (dalej zwany Program) określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód

społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

I. Podstawy prawne programu:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137);
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2018 r. poz.1030, poz. 1490, poz. 1669);
- Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 650)
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 r., poz.1390);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, poz. 650, poz. 723, poz. 1365);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 04 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz.1492);
- Uchwała nr XLII/304/18 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Rawa Mazowiecka (Dz. Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2018 r. poz. 3482)
- Uchwała nr XLV/318/18 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 6 września 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Rawa Mazowiecka miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2018r. poz. 4903).

II. Mapa problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Miasta

1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w latach 2016-2018

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Rada Miasta Rawa Mazowiecka podjęła w 2018 r. dwie uchwały, w których to ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz nowe zasady usytuowania na terenie miasta Rawa Mazowiecka miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W lipcu 2018 r. na terenie miasta przeprowadzono „Kampanię informacyjną dla sprzedawców napojów alkoholowych”. Składała się ona z trzech części: badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim, audytu punktu i szkolenia sprzedawców. Celem realizowanej kampanii było zwrócenie uwagi sprzedawców i świadków sprzedaży w sklepach, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletniości upoważniającej do zakupu napojów alkoholowych. w ramach przeprowadzonego szkolenia sprzedawcy zostali poinformowani o tym, że prowadzenie sprzedaży alkoholu wbrew zasadom określonym w art. 13, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości jest przestępstwem grożącym karą grzywny.

Badanie zostało przeprowadzone w 40 punktach sprzedaży alkoholu, przy czym:

- w 10 z nich nie spytano „tajemniczego klienta” o okazanie dowodu tożsamości, a co za tym idzie chciano sprzedać alkohol osobie, która w danym roku ukończyła 18 lat, jednak jej wygląd i zachowanie budzi uzasadnione wątpliwości co do wieku. W

pozostałych punktach sprzedawcy zapytali o dowód osobisty, a w przypadku gdy osoba dokonująca zakupu go nie pokazała odmawiali sprzedaży.

- w 4 audytowanych punktach sprzedaży nie były widoczne odpowiednie informacje o szkodliwości spożywania alkoholu.
- w 2 punktach brakowało informacji dotyczących zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

2. Wybrane dane dotyczące działalności podmiotów realizujących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Z danych uzyskanych od podmiotów realizujących na terenie miasta Rawa Mazowiecka działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynika, że:

2.1 Jakość życia mieszkańców uzależniona jest między innymi od poziomu bezpieczeństwa na terenie miasta. Według danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej w latach 2016-2018 ujawniono na terenie powiatu rawskiego (brak danych dla samego Miasta) następującą ilość przestępstw:

Lp.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata		
		2016	2017	2018 (do 30 września)
1.	Kierujący w stanie nietrzeźwym z terenu miasta Rawa Mazowiecka	35	52	48
2.	Kierujących pod wpływem środków narkotycznych z terenu miasta Rawa Mazowiecka	0	0	0
3.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Rawa Mazowiecka	768	728	423
4.	Zatrzymani do wytrzeźwienia z terenu miasta Rawa Mazowiecka	31	38	37
5.	Nietrzeźwi doprowadzeni do miejsca zamieszkania	6	0	4
6.	Handel wyrobami alkoholowymi bez znaków akcyzy	1	1	7
7.	Handel wyrobami narkotycznymi	15	18	20
8.	Osoby nielegalnie handlujące alkoholem	1	1	7
9.	Ilość sprawców zakłócenia spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu alkoholu	314	335	188
10.	Ilość sprawców zakłócenia spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu środków narkotycznych	0	0	0
11.	Interwencje przeprowadzone w związku z przemocą w rodzinie w tym: - sprawca pod wpływem alkoholu - sprawca pod wpływem narkotyków	-	7	19
		-	7	19
		-	0	0
12.	Wnioski o leczenie skierowane do MKRPA w Rawie Mazowieckiej	3	1	2

Dane KPP w Rawie Mazowieckiej

2.2 Według danych statystycznych Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej w latach 2016-2018 znacząco zwiększyła się liczba osób spożywających alkohol w miejscach publicznych, zatrzymanych do wytrzeźwienia jak i nietrzeźwych doprowadzonych do miejsca zamieszkania, przy jednoczesnym spadku ilości sprawców zakłócania spokoju i porządku publicznego, będących w stanie po spożyciu alkoholu:

Lp.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata		
		2016	2017	2018 (do 30 października)
1.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Rawa Mazowiecka	1064	1344	1142
2.	Zatrzymani do wytrzeźwienia z terenu miasta Rawa Mazowiecka	7	19	8
3.	Nietrzeźwi doprowadzeni do miejsca zamieszkania	6	11	6
4.	Ilość sprawców zakłócania spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu alkoholu	57	48	42

Dane Straży Miejskiej

2.3 Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania środków psychoaktywnych przez co najmniej jednego z członków rodziny w ostatnim czasie uległa niewielkiemu zmniejszeniu pomimo zwiększenia ogólnej liczby rodzin objętych pomocą.

Lp.		2016	2017	2018 (do 30 września)
1.	Ogólna liczba rodzin objętych pomocą	427	505	320
2.	Liczba rodzin objętych pomocą materialną z powodu uzależnień	85	79	62

Dane MOPS

2.4 Z danych, działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika, iż nastąpił spadek liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Lp.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	2016	2017	2018 (do 30 września)
1.	Ogółem	33	29	21
2.	MOPS	3	8	1
3.	Policja	28	21	20
4.	Placówka oświatowa	2	0	0
5.	Placówka służby zdrowia	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego

2.5 Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że uległa spadkowi liczba osób z problemem alkoholowym zgłoszonych do Komisji, w celu przeprowadzenia rozmowy motywacyjnej. Jednak w stosunku do 2017 r. wzrosła liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu.

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018 (do 31 października)	
1.	Liczba osób zgłoszonych do komisji o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu	ogółem	24	20	17
		kobiety	1	3	5
		mężczyźni	23	17	12
2.	Liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę zgłoszoną decyzji o dobrowolnym podjęciu leczenia odwykowego po rozmowach motywujących przeprowadzonych przez komisję	9	7	3	
3.	Liczba osób skierowanych przez komisję na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego	20	16	16	
	w tym liczba osób, która odbyła badanie po skierowaniu przez komisję	13	12	9	
4.	Liczba opinii biegłych stwierdzających u zgłoszonej przez komisję osoby uzależnienie od alkoholu	13	12	8	
5.	Liczba opinii biegłych nie stwierdzających u zgłoszonej osoby uzależnienie od alkoholu	1	0	0	
6.	Liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu	25	10	16	
	w tym wnioski skierowane do sądu bez opinii biegłego	8	5	7	

Działania podejmowane przez MKRPA

3. Diagnoza problemów związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne

Planowane w Programie działania odwołują się do przeprowadzonej w 2013 roku na populacji młodzieży rawskiej diagnozy, w której to sformułowano następujące wnioski i implikacje:

- Problem kontaktów badanych dzieci i młodzieży z nikotyną nie jest znacząco rozpowszechniony. Jednak powinien niepokoić fakt, iż niemały odsetek młodych ludzi ma już za sobą pierwsze próby palenia papierosów i że w tej grupie znajdują się też osoby, które „wyszły” już z fazy eksperymentowania i wchodzą w fazę uzależnienia.
- Jak wynika z deklaracji młodych ludzi wiek inicjacji nikotynowej przypada na 12 rok życia.

- Alkohol jest najbardziej popularną używką w populacji badanych uczniów z terenu Miasta Rawy Mazowieckiej. Ponadto im starsza młodzież tym częściej deklaruje kontakt z alkoholem.
- Zjawisko rozpowszechnienia picia alkoholu jest zróżnicowane ze względu na płeć badanych osób. Badani uczniowie częściej niż badane uczennice deklarowali spożywanie jakiegokolwiek napoju alkoholowego.
- Duża część młodych ludzi pije w sposób wysoce ryzykowny, wypijając jednorazowo znaczne ilości alkoholowe, upijając się lub sięgając po alkohol relatywnie często.
- Młodzież najchętniej pijąc napoje alkoholowe sięga po piwo. Natomiast młodzież uczęszczająca do gimnazjum równie „chętnie” sięga również po wino oraz wódkę.
- Wraz z wiekiem widoczny jest wzrost liczby młodych osób sięgających po alkohol, wzrost ilości wypijanego przez nich alkoholu oraz coraz częstszy udział napojów wysokoprocentowych w strukturze spożycia napojów alkoholowych.
- Większość badanej młodzieży ma za sobą pierwszy kontakt z alkoholem. Wiek inicjacji alkoholowej u badanych osób przypada na 12-14 rok życia, choć z inicjacją mamy do czynienia również w okresie nauki w gimnazjum.
- Młodzi ludzie, nawet Ci należący do najmłodszej grupy wiekowej doświadczą już z powodu swojego picia określonych szkód i negatywnych konsekwencji.
- Występowanie konsekwencji związanych ze spożywaniem alkoholu częściej ma miejsce wśród starszej młodzieży niż w grupie uczniów młodszych. Zarówno liczba jak i rodzaj doświadczanych szkód rosną wraz z wiekiem badanych.
- Można powiedzieć, że pierwsze kontakty z napojami alkoholowymi czy też idącymi za spożywaniem alkoholu konsekwencjami mogą wynikać z łatwości dostępu do nich.
- Wśród młodych ludzi jest zbyt mała świadomość nt. substancji psychoaktywnych i ich skutków ubocznych.
- Przede wszystkim młodzi ludzie zażywają substancje legalne takie jak: napoje alkoholowe, tytoń czy też środki uspakajające lub nasenne (bez recepty od lekarza), a także nielegalne takie jak na przykład marihuana/haszysz. W mniejszym stopniu amfetaminę, kokainę, ecstasy oraz heroinę.
- Starsza młodzież ocenia swój dostęp do substancji psychoaktywnych – zwłaszcza nielegalnych – nieco wyżej niż młodsza.
- Im starsi uczniowie tym częściej deklarują kontakty z substancjami psychoaktywnymi o nieokreślonej toksyczności i czystości chemicznej.
- Badana młodzież orientuje się, u kogo można zaopatrzyć się w substancje psychoaktywne (narkotyki). Największy odsetek respondentów znających takie osoby znajduje się wśród najstarszej młodzieży.
- Część badanych uczniów zna rodzaj zażywanego narkotyku jednak spore grono ankietowanych deklaruje, że „nie wie”, co zażywa.
- Młodzi ludzie deklarują, że zażywają dopalaczy, aby „zabić” nudę, uciec od swoich problemów, odurzyć się czy też z ciekawości. Ponadto zażywają dopalaczy, aby poczuć się wyluzowanym, spokojnym, aby dostać zastrzyk energii czy też nawet, aby przeżywać halucynacje.
- Niepokoić powinna sytuacja, kiedy to młodzi ludzie zażywają nieznanymi im substancji psychoaktywnych pod wpływem rówieśników.
- Znajomi młodych ludzi zażywają zarówno legalne jak i nielegalne substancje psychoaktywne. Zarówno uczniowie szkół podstawowych jak i gimnazjum posiadają znajomych spożywających napoje alkoholowe, tytoń czy też środki uspakajające lub nasenne (bez recepty od lekarza) oraz zażywających marihuany/haszyszu, LSD, amfetaminy, crack, ekstazy, heroiny, klejów, sterydów anabolicznych.

- Wśród uczniów klas gimnazjalnych występuje większy odsetek młodych ludzi zażywających zarówno substancje legalne jak i nielegalne.
- Otrzymane dane na temat postrzegania ryzyka szkód wynikających z zażywania legalnych bądź nielegalnych substancji mogą prowadzić do wniosku, że część badanych osób posiada wiedzę na temat zagrożeń i skutków ubocznych. Jednak wielu jeszcze z nich uważa, że pojedyncze eksperymenty z narkotykami budzą większy niepokój niż częste używanie w różnych ilościach napoi alkoholowych czy też tytoniu.
- Analizując wyniki badań można zauważyć, że wiedza uczniów w zakresie konsekwencji sięgania po używki jest niewystarczająca. Dotyczy to zarówno skutków palenia papierosów, jak i picia alkoholu czy sięgania po narkotyki.
- Wśród badanej młodzieży nieznaczna część badanych uczniów zadeklarowało gotowość zgłoszenia się ze swoimi problemami w zakresie używek i uzależnień do grona pedagogicznego.
- Im starsza młodzież tym mniejszy poziom zaufania do nauczycieli i mniejsza gotowość do szukania u nich pomocy w problemach związanych z używkami i uzależnieniami.
- W każdej grupie wiekowej badani uczniowie wskazywali, że zajęcia profilaktyczne odbywały się i prowadził je zarówno nauczyciel, jak i specjalista z zewnątrz.
- Wielu młodych ludzi wierzy w wiedzę grona pedagogicznego i uważa, że jest ona wystarczająca do rozmowy z uczniami na temat używek i uzależnień. Jednak część badanych uczniów neguje wiedzę nauczycieli dotyczącą omawianych zagadnień. Specjalistyczna wiedza przekazywana przez specjalistów z zewnątrz ma do odegrania bardzo ważną rolę w edukacji młodych ludzi.
- Specjalistyczna wiedza przekazywana przez specjalistów z zewnątrz ma do odegrania bardzo ważną rolę w edukacji młodych ludzi.

Otrzymane dane wskazują, iż profilaktykę alkoholową czy też nikotynową i narkotykową rozumianą, jako promowanie zdrowego stylu życia, a włączoną w szerszy program pracy wychowawczej, należy rozpoczynać w pierwszych latach nauki w szkole podstawowej. Natomiast profilaktykę narkotykową należy rozpoczynać najpóźniej około 13-14 r.ż.

W grudniu 2010 r. zostały przeprowadzone badania dotyczące skali problemów alkoholowych i narkotykowych w populacji dorosłych mieszkańców Rawy Mazowieckiej, w czterech kategoriach wiekowych, osobno dla kobiet i mężczyzn.

	Kobiety	Mężczyźni
18-29 lat	51,3%	48,7%
30-39 lat	52,7%	47,3%
40-49 lat	52,7%	47,3%
50 lat i powyżej	51,4%	48,6%
łącznie	52%	48%

Procentowy udział respondentów badań

Badania te dostarczyły następujące wnioski i implikacje:

- Liczbę osób nadużywających alkoholu na terenie miasta Rawa Mazowiecka szacuje się na ponad 21 procent ogółu dorosłych mężczyzn oraz mniej niż 5 procent dorosłych kobiet. Jak widać zdecydowaną większość w grupie osób nadużywających alkoholu stanowią mężczyźni. Zapewne też mężczyźni bardziej otwarcie przyznają się do nadużywania alkoholu, natomiast kobiety ukrywają własne problemy alkoholowe, jak i problemy alkoholowe w rodzinie.
- Z tej grupy należy wyodrębnić osoby z cechami uzależnienia od alkoholu, stanowiące przynajmniej 3% ogółu mieszkańców, przy czym problem ten dotyczy prawie cztery razy częściej mężczyzn. Zaskakująco wysokim okazał się odsetek 18-29-letnich mężczyzn, u których podejrzewać można rozwijające się lub już rozwinięte uzależnienie. Jednocześnie badania wykazały marginalny problem uzależnienia wśród kobiet. Zapewne problem uzależnienia wśród kobiet istnieje, jednak silne przekonania, że tego problemu nie można ujawniać, nawet jeśli istnieje całkowita anonimowość badania, wpłynęły zapewne na uzyskany obraz zjawiska. Co ciekawe otrzymane wyniki są w większym stopniu charakterystyczne dla konserwatywnych środowisk wiejskich niż miejskich.
- Grupami wiekowymi w populacji dorosłych najbardziej zagrożonymi występowaniem szkód wynikłych z picia są nie tylko grupy osób najstarszych ale także niestety również młodszych. Z tych ostatnich grup „rekrutować może się” w bliskiej przyszłości największy odsetek osób przekraczających granicę uzależnienia.
- Mieszkańcy Rawy Mazowieckiej dostrzegają problemy związane z nadużywaniem alkoholu lub uzależnieniem od alkoholu u członków najbliższej i dalszej rodziny, sąsiadów, znajomych z pracy. Problemy te dostrzega zdecydowana większość ankietowanych, zarówno mężczyzn, jak i kobiet.
- Zarówno kobiety, jak mężczyźni są skłonni częściej i łatwiej dostrzegać problemy alkoholowe u sąsiadów i kolegów w pracy, niż u członków własnej rodziny.
- Problem nadużywania przez dorosłych innych substancji zmieniających świadomość (np. leki uspokajające, narkotyki) jest znacznie mniej rozpowszechniony. W grupach najstarszych wiekowo praktycznie nie występuje (za wyjątkiem niewielkiego odsetka kobiet używających leków psychoaktywnych). Kilka do kilkunastu procent badanych w dwóch młodszych grupach wiekowych przyznało się do kontaktu z innymi substancjami psychoaktywnymi (marihuana, haszysz, amfetamina) ale były to w zasadzie incydenty eksperymentowania. Jest to wynik dość optymistyczny, w innych, podobnych terytorialnie i ludnościowo gminach, wskaźniki używania narkotyków przez dorosłych (głównie młodych dorosłych) są wyższe.
- Największa część mieszkańców Rawy Mazowieckiej ocenia problemy alkoholowe jako powszechnie występujące i poważne, wymieniając je w grupie najważniejszych lub bardzo ważnych problemów społecznych na gruncie lokalnym, choć zastanawiać musi relatywnie duża grupa mieszkańców nie dostrzegających tego problemu lub bagatelizujących problem.
- Mieszkańcy zdecydowanie wskazują na potrzebę prowadzenia działań zaradczych-rozwijania działalności placówki/placówek zajmujących się profesjonalną pomocą osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz na konieczność prowadzenia zajęć profilaktycznych z młodzieżą.
-

Wnioski te skłaniają do refleksji nad możliwymi działaniami zapobiegawczymi, interwencyjnymi oraz terapeutycznymi. Z jednej strony oczywiste staje się wspieranie już istniejących miejsc lokalnej pomocy dla osób z problemem alkoholowym oraz narkotykowym oraz członków ich rodzin, poszerzanie oferty działań i dostosowywanie do potrzeb mieszkańców, chociażby w takich zakresach jak: dostępność czy kompleksowość pomocy. Sami dorośli wskazali też na potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych, adresowanych do dzieci, młodzieży i młodych dorosłych. Tą profilaktyką należałoby objąć również rodziców, a więc samych badanych.

Bardzo ważnym elementem działań zapobiegawczych i interwencyjnych powinna być zakrojona na szeroką skalę edukacja społeczna. Nie chodzi tu wyłącznie o popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień i sposobów pomagania osobom dotkniętym tym problemem. Chodzi także o przełamywanie wstydu, lęku, niekorzystnych stereotypów i sposobów myślenia, związanych z chorobą alkoholową, uzależnieniami od narkotyków i współuzależnieniem. Bardzo mocno akcentowanym w ostatnich latach problemem stają się tzw. uzależnienia behawioralne. Profilaktyka i terapia uzależnień behawioralnych wpisywane są w zadania Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym. Wśród uzależnień behawioralnych szczególną uwagę zwraca się na tzw. nowe media (komputer, internet, gry komputerowe, telewizja, tel. komórkowe) oraz hazard (głównie gry na automatach oraz gry w internecie).

Niewątpliwie też ogromne pole do działania mają tu służby prewencyjno-interwencyjne, takie jak: policja, straż miejska, ośrodek pomocy społecznej i medyczne (pielęgniarki środowiskowe, lekarze). Istnieje zapewne potrzeba lepszej koordynacji działania ww. służb i instytucji.

III. Stan zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej.

Na terenie miasta Rawa Mazowiecka świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej udzielają zakłady, które zawierają umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia:

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

W celu zaspokojenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców Rawy Mazowieckiej ważną rolę odgrywa również działalność aptek, a na terenie naszego miasta działa ich siedem.

W zakresie instytucji kulturalnych, w Rawie Mazowieckiej funkcjonuje pięć ośrodków kulturalnych.

Dostępu do ośrodków edukacji w Rawie Mazowieckiej zapewniają następujące placówki :

- szkoły podstawowe,
- przedszkola miejskie,
- niepubliczne przedszkola,
- szkoły ponadgimnazjalne,
- szkoły niepubliczne,
- Zespół Placówek Specjalnych.

Zaplecze sportowe

W Rawie Mazowieckiej funkcjonują ogólnodostępne obiekty sportowo-rekreacyjne działające :

- hale sportowe
- boiska sportowe
- kryta pływalnia
- lodowisko
- zalew

Miasto zapewnia pełne zaplecze sportowe dla szkół, których organem prowadzącym jest Miasto Rawa Mazowiecka.

W Rawie Mazowieckiej instytucją pomagającą osobom i rodzinom, które utraciły zdolność samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS). Instytucja ta udziela pomocy w formie finansowej, rzeczowej, pracy socjalnej, poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Ponadto instytucje, które mogą podejmować współpracę w zakresie realizacji programu:

- Biuro Rady Miasta Rawa Mazowiecka (Radni Miasta)
- Straż Miejska
- Powiatowy Urząd Pracy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich (zespół kuratorski)
- Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej
- Rawskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
- Rawsko-Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa
- Powiatowa Komenda Policji
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Media lokalne
- Związki i Stowarzyszenia, w tym m.in.:
  - Rawskie Stowarzyszenie Abstynenckie „Szansa”
  - Stowarzyszenie „Pogotowie Rodzinne” im. Jolanty Fadeckiej
  - Stowarzyszenie „NOWE ŻYCIE W RAWIE”
  - Stowarzyszenie „Przymierze Rodzin” (Świetlica Środowiskowa)
- Rodzinny Ośrodek Formacji Chrześcijańskiej Zgromadzenia Misjonarzy Krwi Chrystusa
- Kościoły

IV. Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz narkotykowych.

Na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przeznacza się środki finansowe pobierane za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Rawa Mazowiecka. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu zostanie określona w uchwale budżetowej na 2019 r.

V. Cele i zadania Programu.

1. Cele główne.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz problemów związanych z narkotykami i in. środkami psychoaktywnymi, a także przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują w związku z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

2. Cele szczegółowe.

1. Zmiana niekorzystnych wzorców picia alkoholu oraz przekonań i postaw sankcjonujących picie alkoholu i sięganie po inne substancje uzależniające .
2. Ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych.
3. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
4. Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych, w sposób szczególny przez dzieci i młodzież.
5. Ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym.
6. Zwiększenie efektywności współdziałania lokalnych służb w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych.

3. Planowane zadania:

W celu realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 przewiduje się następujące działania:

3.1 Zadanie pierwsze.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Dofinansowanie działalności Punktów Informacyjno – Konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień (w tym osób dotkniętych tzw. uzależnieniami behawioralnymi) i ich rodzin;
2. Dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych;
3. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiocie motywowania do leczenia oraz kierowania wniosków do sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
4. Wnoszenie opłat do sądu za opinie w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie na badanie w celu ustalenia diagnozy uzależnienia od alkoholu;
5. Zakup materiałów oraz literatury fachowej;
6. Dofinansowanie kontraktu z NFZ celem poszerzenia oferty zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, realizowanych przez Poradnię Leczenia Uzależnień;
7. Dofinansowanie wyjazdowych form terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
8. Prowadzenie szkoleń dla osób podejmujących w ramach pełnionych zadań zawodowych lub społecznych funkcje interwencyjne, informacyjne oraz pomocowe wobec osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem a także członków ich rodzin (np. przedstawiciele Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy MOPS, KPP Policji, Straży Miejskiej, personel medyczny, członkowie lokalnych organizacji pozarządowych);
9. Pomoc rehabilitacyjną dla osób uzależnionych.

Wskaźniki:

- liczba konsultacji oraz liczba osób korzystających z Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych,
- wysokość dofinansowania Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych,
- liczba zorganizowanych szkoleń oraz liczba ich uczestników,
- liczba otrzymanych przez MKRPA wniosków dotyczących objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym,
- liczba osób, z którymi MKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące,
- liczba osób skierowanych przez MKRPA na badanie do biegłych sądowych,
- liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do sądu dotyczących zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,
- liczba osób objętych wsparciem Poradni Leczenia Uzależnień na podstawie przekazanych środków finansowych,
- liczba osób korzystających z wyjazdowych form terapii,
- liczba osób korzystających z pomocy rehabilitacyjnej.

3.2 Zadanie drugie.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub problemy uzależnień narkotykowych i behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Wspieranie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego w ramach profilaktyki wskazującej i selektywnej, w tym:
  - a. dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego,
  - b. dożywianie dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
  - c. pomoc w nauce i organizacja czasu wolnego;
2. Finansowanie dyżurów psychologów w Urzędzie Miejskim;
3. Dofinansowanie działalności Punktów Konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą;
4. Wspieranie działalności grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
5. Prowadzenie programów dla rodziców w formie warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy;
6. Finansowanie szkoleń dla przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, w tym z zakresu procedury "Niebieskie Karty";
7. Inicjowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym oraz stała współpraca w ramach realizacji zadań Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy;
8. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy w zapewnieniu ofiarom przemocy z rodzin z problemem alkoholowym schronienia w sytuacjach kryzysowych;
9. Wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie świadczenia pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem narkomanii;
10. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (głównie z problemem alkoholowym) obejmującego program socjoterapii i/ lub

- program profilaktyki uzależnień oraz elementy profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej,
11. Organizowanie lokalnych dni trzeźwości oraz nabożeństw trzeźwościowych z udziałem specjalistów i członków wspólnot AA, AL-Anon i AL-Ateen;
  12. Pomoc w organizowaniu konstruktywnych form spędzania czasu wolnego osobom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanią lub przemocą w rodzinie oraz rodzin dotkniętych inną dysfunkcją.

Wskaźniki:

- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego oraz liczba osób objętych przez nie wsparciem,
- liczba osób korzystających z pomocy psychologa w Urzędzie Miasta, liczba przeprowadzonych konsultacji,
- ilość przeprowadzonych zajęć z elementami socjoterapii oraz liczba osób nimi objętych,
- wysokość dofinansowania warsztatów profilaktycznych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba konsultacji oraz liczba osób korzystających z Punktów Konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą,
- wysokość dofinansowania Punktów Konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą,
- liczba osób korzystających z grup samopomocowych,
- liczba uczestników warsztatów,
- liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba osób objętych pomocą w sytuacji kryzysowej,
- wysokość dofinansowania wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz liczba uczestników,
- liczba zorganizowanych akcji, działań, wydarzeń trzeźwościowych,
- liczba osób korzystających z konstruktywnych form spędzania czasu wolnego.

Zadania wynikające wprost z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zostały określone w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

3.3 Zadanie trzecie.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspieranie działalności świetlic, realizujących zajęcia profilaktyczno–wychowawcze dla dzieci z grup ryzyka (rodziny niewydolne wychowawczo, rodziny rozbite, prowadzenie zajęć profilaktycznych, informacyjnych dla rodziców oraz konsultacji i poradnictwa rodzinnego, małżeńskiego i wychowawczego);
2. Prowadzenie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci i młodzieży w szkole i poza szkołą
  - a. spotkania psychoedukacyjne na temat problematyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych
  - b. programy profilaktyczne dotyczące zapobiegania przemocy i uzależnień,
  - c. programy służące rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych,
  - d. programy promujące tzw. zdrowy styl życia;

3. Prowadzenie zajęć z elementami socjoterapii dla dzieci z rodzin z problemami:
  - a. alkoholowym i /lub narkotykowym,
  - b. przemocy w rodzinie,
  - c. uzależnień behawioralnych;
4. Realizowanie dyżurów psychologa w szkołach podstawowych w Rawie Mazowieckiej, którego zadania polegać będą na udzielaniu pomocy uczniom z zaburzeniami zachowania i emocji, w szczególności uczniom z rodzin dysfunkcyjnych, a także konsultacji i porad rodzicom;
5. Prowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodziców w ramach działań statutowych i pozastatutowych placówek oświatowych i innych instytucji;
6. Prowadzenie konsultacji rodzinnych, poradnictwa wychowawczego i interwencji w sytuacji picia alkoholu oraz sięgania po substancje nielegalne przez niepełnoletnich;
7. Współpraca ze szkołami w zakresie działań profilaktycznych;
8. Konsultacje psychologiczne dla nauczycieli, pedagogów, wychowawców w zakresie problematyki uzależnień i przemocy;
9. Dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych;
10. Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc).
11. Szkolenia dla nauczycieli, pracowników socjalnych, kuratorów, policji z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży;
12. Zorganizowanie szkoleń dla sprzedawców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości;
13. Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych w tym:
  - a) organizacja imprez sportowych i kulturalnych,
  - b) organizowanie przedsięwzięć służących zwiększaniu bezpieczeństwa na obiektach sportowych,
  - c) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych promujących zasadę fair play;
14. Udział w ogólnopolskich i regionalnych konkursach i kampaniach propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość oraz życie bez przemocy (jeśli takie będą organizowane);
15. Przeprowadzenie lokalnej diagnozy związanej z sięganiem po substancje psychoaktywne oraz zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi wśród uczniów szkół i dorosłych mieszkańców miasta.

Wskaźniki:

- wysokość dofinansowania świetlic oraz liczba osób objętych przez nie wsparciem,
- wysokość dofinansowania zajęć edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci i młodzieży w szkole i poza szkołą oraz liczba uczestników,
- liczba osób korzystających z porad psychologów w szkołach,
- ilość i rodzaj przeprowadzonych działań profilaktycznych, w tym głównie zrealizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych,
- liczba spotkań dla rodziców,
- liczba dzieci korzystających z dożywania,
- liczba zorganizowanych szkoleń oraz liczba ich uczestników,
- liczba sprzedawców napojów alkoholowych objętych szkoleniami,
- liczba uczestników aktywnych form spędzania czasu wolnego,
-

- liczba konkursów, kampanii i konferencji poświęconych problematyce alkoholowej i przemocy w rodzinie) oraz liczba osób nimi objętych,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na badania z zakresu spraw społecznych, diagnozy i ekspertyzy.

3.4 Zadanie czwarte.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Współpracę z następującymi podmiotami w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii:
  - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej;
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
  - Komenda Powiatowa Policji;
  - Straż Miejska;
  - Sąd Rejonowy;
  - organizacje pozarządowe z terenu miasta;
  - rawskie szkoły i przedszkola;
  - Poradnia Leczenia Uzależnień w Rawie Mazowieckiej;
  - Oddziały Uzależnień z terenu województwa łódzkiego,
  - Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi,
  - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - Kościoły.
2. Współpracę, zależnie od właściwości podmiotów, polegającą przede wszystkim na:
  - a. Podejmowaniu wspólnych działań edukacyjnych społeczności lokalnej w przedmiotowym zakresie
  - b. Wymianie informacji w zakresie występowania uzależnień na terenie działania samorządu oraz uzyskiwaniu pomocy przez osoby uzależnione bądź zagrożone uzależnieniem oraz członków ich rodzin.
  - c. Udzielaniu wsparcia merytorycznego w przedmiocie zagadnień dotyczących uzależnień, minimalizowaniu szkód z nimi związanych i zapobieganiu nowym uzależnieniom.
  - d. Wspieranie działań w środowisku pracy osób dorosłych, w tym kampanii informacyjno-edukacyjnych dotyczących problemu uzależnień wśród pracowników,
  - e. Dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez podmioty, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, innym uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz udzielanie pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym.
  - f. Wspieranie działań profilaktycznych, interwencyjno-pomocowych oraz z zakresu readaptacji społecznej osób bezdomnych – uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, w szczególności od alkoholu i narkotyków,
  - g. Współpraca ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych.

4. Konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Wskaźniki:

- wysokość dofinansowania działalności stowarzyszeń i klubów abstynenckich oraz liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach działań objętych dofinansowaniem,
- wysokość dofinansowania działań podejmowanych przez podmioty działające w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach działań objętych dofinansowaniem,
- wysokość dofinansowania działań na rzecz osób bezdomnych – uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach działań objętych dofinansowaniem,.

3.5 Zadanie piąte.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straż Miejską i Policję;
2. Podjęcie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
3. Podjęcie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
4. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźniki:

- liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- liczba podjętych interwencji w związku z nieprzestrzeganiem zasad i warunków korzystania z wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba wszczętych postępowań w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3.6 Zadanie szóste.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Zadanie to realizowane będzie poprzez:

1. Wspieranie klubów integracji społecznej tworzonych na terenie miasta Rawa Mazowiecka i prowadzących działalność o charakterze terapeutycznym, samopomocowym, oferującym możliwość zatrudnienia osób uzależnionych i karanych sprawców przemocy;

Wskaźniki:

- liczba uczestników centrów integracji społecznej dotkniętych problemem uzależnień,
- wysokość dofinansowania działalności centrów integracji społecznej.

3.7 Zadanie siódme.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

VI. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Kompetencje i zadania MKRPA określone są w ustawie o wychowaniu w trzeźwości. Należą do nich:
  - Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
  - Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - Opiniowanie w przedmiocie zgodności postulowanego punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miasta w sprawie zasad usytuowania punktów sprzedaży alkoholu,
  - Kontrola w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych. Zgodnie z zaleceniami z wystąpień pokontrolnych NIK, kontrole MKRPA dotyczyć będą także oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi w celu weryfikacji wnoszonych przez przedsiębiorców opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych .

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018 (do 31 października)
1.	Liczba posiedzeń ogółem	26	26	23
2.	Liczba posiedzeń z rozmowami interwencyjno-motywacyjnymi	12	13	12
3.	Liczba posiedzeń w związku z wydaniem opinii do zezwolenia na sprzedaż alkoholu	14	12	16
4.	Liczba wydanych postanowień z opinią do zezwolenia na sprzedaż alkoholu	44	35	68
5.	Liczba spotkań w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych	7	8	1

Posiedzenia MKRPA

2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - Ustala się ryczałtowe wynagrodzenie – dietę wysokości 10% najniższego wynagrodzenia ustalanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej (za udział w każdym spotkaniu – terenowym lub stacjonarnym);
  - Wynagrodzenie za dany miesiąc wypłacane jest na podstawie list obecności do 5 dnia następnego miesiąca.

3. Stałe zwiększanie kompetencji członków komisji:
  - szkolenia podnoszące kwalifikacje;
  - wyjazdy służbowe (w tym koszty dojazdu);
  - zakup wyposażenia, materiałów i artykułów związanych z obsługą MKRPA.

VII. Realizatorzy Programu

1. Realizacja zadań określonych w programie należy do:
  - Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki Uzależnień, powołanego przez Burmistrza Miasta;
  - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
  - Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
2. Określone zadania Programu mogą być zlecane osobom fizycznym, instytucjom, organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych bądź zleczanych w formie dofinansowania realizacji zadań własnych Gminy (konkursy ofert dla organizacji pozarządowych) lub też przekazywanych w drodze zawartego porozumienia między Miastem Rawa Mazowiecka a konkretnymi instytucjami.